

Nikkel og allergiproblemer

DIKE undersøgelsen

DIKE undersøgelsen (<http://www.uvm.dk/gym/dikenet.htm>) om gymnasieelevers livsstil stillede blandt andet spørgsmål om allergi.

23. Har du inden for det sidste år eller tidligere haft noget af følgende? (besvar hver linie)				
Piger				
		Ja, inden for det sidste år	Ja, tidligere	Nej
d.	børneeksem/astmæksem (viser sig gerne som eksem i albuebøjninger og knæhaser hos børn)	7.6%	9.3%	83.1%
e.	allergisk eksem på huden (f.eks. ved kontakt med nikkel)	13.1%	9.7%	77.2%
Drenge				
d.	børneeksem/astmæksem (viser sig gerne som eksem i albuebøjninger og knæhaser hos børn)	3,5%	5.5%	91,0%
e.	allergisk eksem på huden (f.eks. ved kontakt med nikkel)	4.3%	5.7%	89.9%

Nu skal nikkelsalg meldes til politiet

Forbrugerstyrelsen og Miljøstyrelsen blæser til jagt på nikkelproducenter

Af René Teige. Søndagsavisen nr. 39 1996
<http://www.sondagsavisen.dk/1996/39/Indland/39045/39045.html>

Danmarks 250.000 nikkelallergikere får nu støtte i kampen for at undgå nærkontakt med nikkelholdige smykker, ure og brillestel

Forbud overtrædes

Selvom Danmark indførte forbud mod salg af nikkelfafsmittende produkter allerede i 1989, viser det sig nemlig, at importører og producenter blæser højt og flot på forbudet. Blandt andet *Odense Universitetshospital*, *Forbrugerstyrelsen* og *Miljøstyrelsen* har gentagne gange foretaget prøveindkøb

Nikkel i smykker er hovedårsag til at 250.000 danskere har nikkelallergi. Men også ure, briller og knapper fremkalder allergi. Foto: Carsten Lundager

af varer, som burde være nikkelfri, men som ikke er det. *Forbrugerstyrelsen* opfordrer til skærpet kontrol med blandt andet smykke- og brillemarkedet. "Vi ser løbende på de ulovligheder, som foregår. Og vi er med i arbejdet i EU, hvor vi forsøger at få skærpet reglerne for nikkelprodukter," siger farmaceut Anette Espersen. Hun kritiserer i øvrigt Miljøstyrelsen for at føre for dårligt tilsyn med forretninger, som sælger nikkelprodukter. Det er for nemt at bryde loven, mener hun.

Vi slår hårdt ned

I Miljøstyrelsen forsvarer man sig med, at ressourcerne ikke er til konstant kontrol med nikkemarkedet. "Men vi gør, hvad vi kan," siger miljøtekniker Pia Petersen, Miljøstyrelsens kemikalieinspektion. "Vi kan kun ramme producenter og importører. Men her kan jeg da fortælle, at vi sidste år politianmeldte to importører, som i juli i år blev straffet med bøder. De første af slagsen herhjemme. Og vi fortsætter indsatsen med kampagner," siger Pia Petersen, der opfordrer alle, der kommer i kontakt med ulovlige nikkelprodukter til at indberette deres fund til *Miljøstyrelsens kemikalieinspektion*.

Køb en test – eller lav den på din skole!

"Vi kan kun advare allergikere," siger informationschef Hanne Langkjær, Astma- Allergi Forbundet. "Vi opfordrer til, at allergikere køber testvæske på apotekerne og selv undersøge produkter for nikkel. Mere kan vi ikke gøre," siger hun. Ifølge Hanne Langkjær er antallet af nikkelallergikere stigende. 10 til 15 procent danske kvinder dør med nikkelallergi. Mændene har hidtil sluppet for lidelsen, men nu har nye vaner med blandt andet øreringe og piercing til mænd medført, at godt to procent af mændene også har fået allergiproblemer.

Udklip af rapport fra Fødevareministeriet

De vigtigste, uorganiske miljøforureninger i Danmark er metaller som bly, cadmium, kviksølv, tin, arsen og nikkel. Forekomst og indtagelse af de væsentligste uønskede metaller er belyst i *Fødevareministeriets* mangeårige overvågningsprogrammer.

Hudkontakt med nikkel fx fra smykker eller knapper kan give kontaktallergi over for nikkel. Nogle nikkelallergikere får også symptomer, når de spiser en kost med et højt nikkelindhold. Nikkel findes i størst mængde i nogle kornprodukter, bønner og i indmad, antagelig i højere grad afhængig af de pågældende planters naturlige egenskaber end af eventuel forurening. Nødder, kakaoprodukter herunder chokolade, samt muslinger kan indeholde større mængder. Materialer af nikkel eller legeringer med betydeligt indhold af nikkel kan afgive nikkel til madvarer.

Nikkelindtaget i Danmark ligger i størrelsesordenen 0,150 - 0,200 mg/dag, og tendensen er faldende.

De mængder nikkel, der er i kosten, er uden sundhedsmæssig betydning for forbrugerne i almindelighed. Man kan ikke få nikkelallergi på grund af nikkel i maden, men en del af de personer, der har kontaktallergi efter langvarig eller gentagen kontakt med nikkel, kan reagere på nikkel i maden. For disse mennesker kan det eksem, der er karakteristisk for lidelsen, bryde ud igen, hvis de spiser nikkel i mængder, der ikke ligger langt over det, man finder i en normal kost. Der er udarbejdet detaljeret informationsmateriale rettet til dem, der lider af nikkelallergi. Videre har man søgt at sikre mod, at køkkengrej som elkander ikke afgiver nikkel i mængder, der kan give allergikere problemer.

Nye elkedler er nikkelfri

Råd & Resultater nr. 4/98, side 12-13

Mange brugere frygter, at elkedler afgiver for meget nikkel og kobber til vandet. Men producenterne af elkedler har taget fat på problemet, viser undersøgelser, som Veterinær- og Fødevaredirektoratet har lavet. Da kedlerne på markedet blev undersøgt for et par år siden, afgav hver tredje kedel for meget nikkel til vandet – og det kunne være et problem for nikkelallergikere. Den første test blev fulgt op i år, og nu viste prøverne, at kun Rowenta KE 520 og Electrolux SWK 417 afgav for meget nikkel. Derefter blev Rowenta-kedlen ændret, mens Electrolux fjernede sin kedel fra markedet. Dermed skulle bekymringen over nikkel være overstået, når det gælder nye kedler af anerkendte mærker. Ingen af elkedlerne på det danske marked afgiver for meget kobber.

Kilde: Forbrugerstyrelsen - Amagerfælledvej 56 - 2300 København S - Tlf. 32 57 01 00

Skjult nikkel i mascara

Camilla Hebo Buus. Ugebladet Ingeniøren. <http://www.ing.dk>

Brugen af urene farvepigmenter i mascara betyder, at de kan indeholde store mængder nikkel

To svenske undersøgelser viser, at der er nikkel i mange mascaraer. Men forbrugerne har ikke en chance for at vide det, for det står ikke på pakken. Miljøstyrelsen vil nu kigge nærmere på problemet. Allerede tilbage i 1996 viste den første svenske undersøgelse, at mange mascaraer indeholder nikkel. Metallet sniger sig ind i mascara som en forurening i de farvepigmenter, der anvendes. Værst ser det ud for de sorte, brune og grå pigmenter.

Den svenske Lægemiddel styrelse konstaterede dengang, at et indhold på over 5 ppm (5 mikrogram/milliliter) kan give allergi hos meget følsomme mennesker, og de konkluderede derfor, at indholdet ikke bør overstige 5 ppm. Det er nu lettere sagt end gjort, for ud af de 160 undersøgte mascaraer fordelt på godt 25 mærker indeholder lige knap halvdelen over 5 ppm.

En udbredt sygdom

10 procent af den danske befolkning dør med nikkelallergi, men der er en klar overvægt blandt kvinder. Her rammes cirka 20 procent af de små røde blærer og den kløe, der er så karakteristisk for denne allergi. Forekomsten af nikkelallergi er de sidste år stagneret i Danmark, men *Astma- og Allergiforbundet* forventer at se en stigning blandt mænd, efter at de i højere grad er begyndt at bruge flere smykker.

Nikkelallergi er afhængig af, i hvor store mængder, over hvor lang tid og hvor tæt på huden, man udsættes for nikkel. Visse allergikere kan dog også udvikle reaktioner over for nikkel i mad.

I Danmark er det forbudt at sælge metalgenstande, der afgiver mere end 0,5 milligram nikkel pr. cm²/uge, hvilket kan afsløres med en enkel test fra apoteket.

Kilde: Bagsværd kostskoles webside "Det var pokkers". <http://www.bagkost.dk/ta/pokkers.htm>

Vandboringer med nikkelindhold

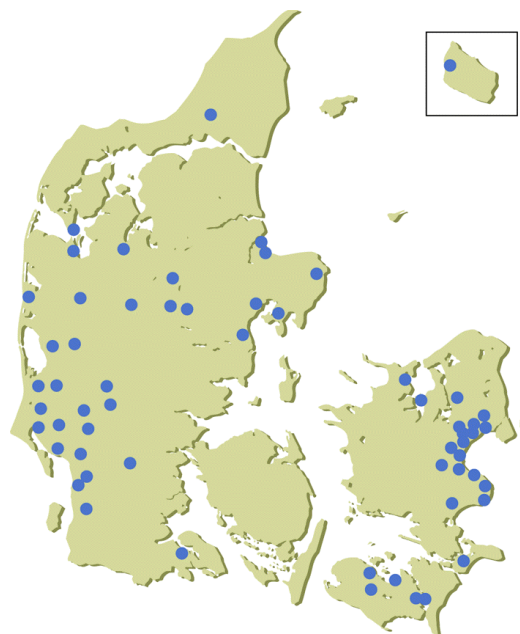
Vandindvinding kan sænke grundvandsstanden og derved forringe vandkvaliteten. Når kraftig pumpning sænker grundvandsspejlet markant, bliver store mængder luft presset ind og ud af jorden som følge af forandringer i det atmosfæriske lufttryk, og iltholdigt grundvand bevæger sig op og ned i grundvandsmagasinet. På den måde iltes områder i undergrunden, som hidtil har været iltfrie. Iltningen kan føre til forvitring af svovlkis, hvorved der frigives nikkel og sulfat til grundvandet.

Boringer med nikkel

Kraftig vandindvinding kan føre til forvitring og frigivelse af tungmetallet nikkel. Kortet viser boringer, hvor vandets indhold af nikkel overstiger grænseværdien for drikkevand på 20 mikrogram pr. liter.

Kilde: Miljø & energiministeriet: *Rent vand - et tabt paradis?*

<http://www.sns.dk/publikat/netpub/NM97/vandet.htm>

Diæt

Rejer gir tørre hornhinder
fedt gir filipenser
pandekager ligger for fladt i maven
flæsk er ikke godt for hjertet
fisk er ikke godt for slagteren
kylling er ikke godt for kyllingen
frikadeller er ikke godt for noget
undgå sagesuppe under svangerskabet
undgå løg under ægteskabet
sødt er syndigt
surt er farligt
salt forkorter livet
bittert trækker det i langdrag
marmelade gir slatne ører
labskovs trækker svømmeblæren sammen

æg får armene til at sidde skævt
ost påvirker lugtesansen
peberrod påvirker smagen
småkager påvirker hørelsen
radiser indskrænker horisonten
ærter standser udviklingen
blomkål tar udsigten
morgenmad tar appetitten
natmad skærper den
mad er ikke godt for maven
livet er usundt
haps
haps
haps

Benny Andersen

Produktion og forbrug af nikkel

På webstedet *The Nickel Page*, <http://www.nipera.org/pro&use.htm>, kan man læse om produktion og forbrug af nikkel.

Figure 1: Distribution of Primary Nickel, 1992

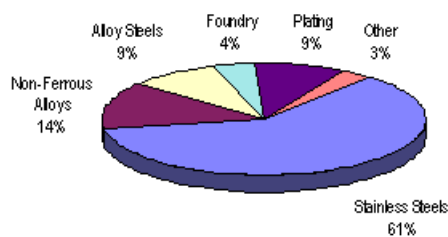
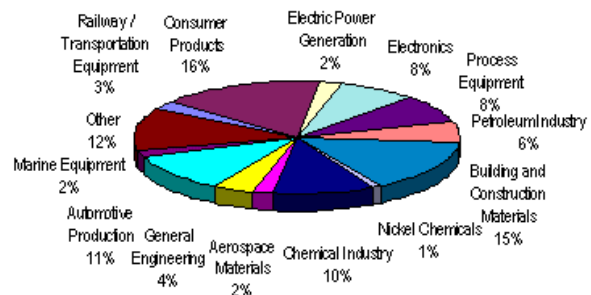

Figure 2: End-Uses of Nickel, 1992

Excluding former East Bloc countries

Nickel is a naturally occurring element that exists in nature mainly in the form of sulfide, oxide, and silicate minerals. It is an extremely useful element that possesses many beneficial properties. Factors which make nickel and its alloys commercially valuable commodities include strength, corrosion resistance, high ductility, good thermal and electrical conductivity, magnetic characteristics, and catalytic properties. Stainless steels are particularly valued for their hygienic properties in hospitals and commercial and domestic kitchens. In some applications, such as jet engines, nickel alloys are essential and cannot be substituted with other materials. Nickel in one form or another finds its way into some hundreds of thousands of individual applications employed around the world to satisfy many requirements.

Known annual world production capacity of primary nickel products in the early 1990s was approximately *1240 kilotonnes*, 485 of which were in former Soviet and East Bloc countries. In recent years, annual world production has averaged in excess of *900 kilotonnes*.

Hvor langt rækker nikkelressourcerne?

Med det nuværende forbrug af nikkel vil de kendte nikkelforekomster, med den i dag anvendte produktionsteknik, række i blot 53 år endnu.

Kilde: Forbrugerstyrelsen

<http://www.forbrugerstyrelsen.dk/cgi-bin/byteserver/pdf/rap/ra9601ra.pdf>

Prisen på metaller

Den aktuelle pris på nikkel kan findes på Internettet. <http://metalprices.com>